

Kempton, 1946.II.23

Šeštadienis, Nr.45/232/

IŠ VISO PASAULIO

- Užs.reik.min.Bidault spaudos konferencijai užvėkė pareiškęs, jog galimas daiktas, kad gegužės 1 d. numatytąją Paryžiuje sušaukti Taikos konferenciją teksią nukelti tolimesniam laikui, nes randasi sunkenybių dėl taikos sutarties sudarymo su Italija, ypač gi dėl tos valstybės sienų nustatymo. Dėl Ruhro ir Rhein sričių klausimo išsprendimo. Tesanti tik parengiamoji fazė pasitarimams; Prancūzija dėl to klausimo norinti patraukti savo pusėn kitus sąjungininkus. Be to, ministeris pabrėžė, jog, išlyginus visus tarpusavio nuomonių skirtumus, Prancūzija norinti sudaryti glaudžią sąjungą /alijansą/ su D.Britanija. Tuo būdu būtų papildomas alijansas tarp D.Britanijos ir Prancūzijos iš vienos pusės ir Tar. Rusijos ir Prancūzijos iš kitos.

"Times" dipl.korespondentas taip pat pažymi, kad dėl Italijos taikos sutarties teksią, tur būt, Taikos konferenciją atidėti. Komisijoj Italijos etnologinėms sienoms nustatyti esą nesutarimų, ypač dėl Triesto ir Venecia Julia: amerikiečiai ir anglai, nustatant sienas, nori turėti priešaky visą ginčo sritį, įskaitant ir Fiumę, tuo tarpu sovietai tik jos dalį - Triesto ir Venecia Julia punktus.

- Vakaro rytą min.pirm.Attlee Anglijos Žem.Rūmuose davė paaiškinimų dėl Indijoje vykstančio maišto. Ministerio pareiškimu, Indų Kongresas nepritariaš tam maištui, jis remiamas daugiausia kairiųjų, ypač komunistų, kurie rodo simpatijų maištininkams. Tuo tarpu Indijon eina dideli britų kariuomenės ir laivyno pastiprinimai, maištininkai reikalaujami besąlygiškai kapituliuoti. Pasak ministerio, britai turi pakankamai jėgų tam maištui numalšinti. Apgailestauja, kad maištąs prasidėjęs karališkajam laivyne, taip daug nusipelnusiame karo metu. Turinti būti atstatyta tvarka ir ramybė Indijoje.

Iš konservatorių pusės Žem.Rūmuose pareikšta, kad jie šitame reikale visiškai palaikysią vyriausybę.

Londono vakarykštėmis žiniomis, prie Indijoje maištaujančių jūrininkų prisijungę ir tekstilės pramonės darbininkai. Bombėjūj, atskiruose miesto kvartaluose, gaisrai. Norėta padegti New York City banką. Susisiekimas sutrikęs, krautuvės ir įstaigos uždarytos, užpildinėjami europiečiai. Panašūs neramumai buvę Kalkutoj ir Karače.

Kaip širyti iš Londono pranešta, penkias dienas trukęs maištavimas baigiasi. Bombėjaus uoste buvę maištininkų rankose laivai kapituliuoja, taip pat kapituliuoja ir pilies kareivinėse buvę užsibarikadavę maištininkai. Atvyksta vis naujų britų kerinių pastiprinimų. Viršum miesto lėktuvai patruliuoja, o aplink uostą skreidą bombonešiai. Pagal vakarykščius duomenis čia esą žuvusių 59 asmenys, 650 sužeistų, o iš policijos pusės esą apie 120 žuvusių.

Ryšium su maištais Indijoje ir Egipte "News Chronicle" pabrėžia, jog dabar jaučiamas toks įtempimas visoj Britų imperijoje, kokio niekad nebuvo. Indijos maištui esą dvejopi motyvai: 1/Atlanto chartos nuostatai, kuriais žadama tautoms nepriklausomybė ir 2/pokerinis Britų išsekimas, kuriuo norinčios pasinaudoti jų val-

džiojo esančios tautos. Metas, girdi, pakeisti pažadus darbai.

JAV "Times" išanginiame "Maištas ir bėdos" pažymi, kad Indijos jūrininkų ir dalies tekstilės pramonės darbininkų sukilimas esąs reakcija prieš bėdo pavojų. Egipte einas nacionalinis sąjūdis, o Indijoje daugiau kontinentalinis, kur gyvena daugiau kaip visoj Europoj žmonių, įvairių grupių ir rasių. Britams šiuo kart daug nepalankesnės sąlygos, negu 1942 metais, susitarti, nes musulmonai bei indų nacionalistai bėdo akiveizdoje nelinkę daryti kompromisų. Be bėdo pavojaus pašalinimo čia sunku būsia išspręsti klausimą.

- Užpraėitą naktį Kaire buvę tamsu. Mieste patruliuoja britų šarvučiai. Buvusi apiplėšta ir padegta viena amerikiečių bažnyčia. Užvakar mitinge dalyvėvę apie 100.000 egiptėnų, keldami protestą britams. Bet Egipto min.pirmininkui pareiškus, kad vyriausybė imsiantis drastiškiausių priemonių tvarkai atstatyti, neramumai krašte atslūgo. Egipto vyriausybė gavusi iš D.Britanijos protesto notą dėl įvykių. Šio ryto žiniomis, Kaire jau esą ramu, tik prie valdžios įstaigų išstatytos britų ir egiptiečių karinės sargybos.

- Čunkinge vakar vėl demonstravo apie 10.000 studentų ir buvę užpuolę net vieną sovietų žinioj esančią įstaigą. Demonstrantai nešą plakatus su šūkiais: "Salin iš Mandžūrijos!" Reikalaujama atitraukti Raudonoji Armija iš Mandžūrijos. Kaip vakar iš Londono pranešta, iš sovietų pusės esą pareikšta, kad Raud.Armijs iš Mandžūrijos nepasitraukianti dėl to, kad ten nėsą pakankamai Kinų kariuomenės.

- Tarp Unrros ir amerikiečių armijos, kaip vakar iš Londono pranešta, pasirašyta sutartis, pagal kurią būsia aprūpinami amerikiečių zonoje gyvenantieji tremtiniai. Armija teiksianti maistą, drabužius, kurą tremtiniams, o Unrra aprūpinsianti medicininėmis bei sanitarinėmis priemonėmis.

- Vakarykštėmis Londone žiniomis, Jeruzalėj vėl buvę susirėmimų tarp žydų ir britų. Prie Tel-Avive žydai puolę policiją, 3 žydai esą žuvę.

- Grėnebergo kasyklose prie Dortmundo, kaip vakar iš Londono pranešta per eksploziją užgriuvusių žmonių nebėsą vilties išgelbėti. Po žemę, net 1000 m gilumoje, esą likusių 440 darbininkų ir 3 britų valdininkai. Šio ryto žiniomis, bandoma dar pasiekti užgriuvusiųsių. Lig šiol buvę išgelbėta 67 žmonės, lavonų ištraukta 16.

- Feldmarš.Montgomery šiuo metu lankosi Šveicarijoje. Minios žmonių džiaugsmingai jį sutinkančios, svečias iškilmingai priimamas Šveicarijos vyriausybės.

- Iš Varšuvos pranešama, jog jau esąs parengtas planas vokiečių evakuacijai ir nustatytas evakuuojamųjų surinkimo vietos. Kaip šlyt iš Londono pranešta, pirmasis traukinys su evakuojamaisiais iš Breslau jau išvežtas. Vežamieji lydimi karinės sargybos.

- Prancūzijos atstatymui žadama panaudoti vokiečių karo belaisvius. Tuo tarpu esą numatyta atgabenti 100.000 vyrų: 60.000, kaip jau vakar pranešta, atgabenama iš JAV, o 40.000 numatoma atgabenti iš amerikiečių valdomos Vokietijos zonos.

- Vienos kardinalas Innitzer Romoje pareiškęs, jog dabartinė Austrijos būklė esanti daug blogesnė, negu po D.Karo, todėl jis nepatariąs grįžti tėvynėn Italijoje esantiems austrams.

- Prancūzijos atstovas Kontr.Taryboje Berlyne, gen.Koenig, pareiškęs, jog Prancūzija reikalaujanti sureguliuoti vakarines Vokietijos sienas, prieš suderant centrinę Vokietijos administraciją. Rūhro sritis turi būti internacionalizuota, o Rheino srityje sudaromas nepriklausomas kraštas.

- Vakarų kštė Anglų spauda pažymi, kad svarbiausias per dvi dienas trukusių Žem. Rūmuose debatų dalykas - tai santykių aiškinimas tarp D. Britanijos ir Tar. Rusijos. Bevinio kalbos klausėsi ir diplomatiniai atstovai: JAV, Kinijos, Prancūzijos, taip pat Rusijos Gusevas. "Times" apgailestauja, kad tiek britų, tiek rusų žodžiuose ir darbuose dėl tarpusavio draugiškumo pasireiškia įtarinėjimo bei provokavimo. Per šiuos debatus dvi problemos nebuvo išaiškintos: 1/JAV ir D. Britanijos santykių, nors dėl D. Britanijai gautinos paskolos iš JAV ne viskas sklandžiai eina ir 2/Vokietijos ateities problema, dėl kurios Britai turėtų pagaliau aiškiai pasakyti savo požiūrį.

- Šiandien Raudonosios Armijos 28 metų sukakties šventė. Ta proga generalissimus Stalinas pareiškė, jog Raudonoji Armija dabar esanti pasiekusi savo didybės tiek Vakaruose, tiek Rytuose. Ji ir toliau esanti pasirengusi ginti saugumą ir sudaryti priedangą kraštui.

- Nūrnberge rusai kelia kaltinimus naciams už prievartos darbus išvežtuosius. Čia daugiausia esą nusikaltę Frankas ir Gėringas, organizavę vergiją. Taip pat teisme rusai pateikia kaltinamąją medžiagą dėl kaimų ir miestų sunaikinimo. Hitlerio nurodymu, Maskva ir Leninas turėjo pradingti nuo žemės paviršiaus.

- Vasario 22 d. JAV buvo iškilmingai švenčiama 214 metų pirmojo JAV prezidento Jurgio Washingtono gimimo sukaktuvės. "New York Times" ta proga pažymi, kad Washingtonas nepageidavęs, kad JAV turėtų reikalo su Europos intrigomis, o tų intrigų dabar Europoje esą irgi daug. Bet šių dienų bendri pasaulio interesai įpareigoja JAV bendradarbiauti.

- JAV užs. reik. min. Byrnes pareiškė, kad JAV pritarisiančios Italijos Dodekaneso salų priskyrimui prie Graikijos.

- Egipto parlamentas 105 balsais prieš 3 ir 78 susilaikant pareiškė pasitikėjimą naujajai Ismael Sidky Pašos vyriausybei.

- Prancūzų žurnalas "Point de vue" Nr. 47 idėjo straipsnį pavadintą "Rusų atominė bomba", kurio paraštėje skaitome: "Visi pasaulio vadovai yra nukreipę akis į Petrą Kapitzą, kuriam TSRS pastatė miestą - Atomgrad". Straipsnyje rašoma, jog šis jaunas izraelitų ir rusų mokslininkas, gimęs 1894 m. Kronštate, ilgą laiką esąs dirbęs Anglijos mokslininkų tarpe ir savo fizikos darbuose pasiekęs žymių atradimų. Už mokslinius darbus jis turįs Paryžiaus universiteto garbės daktaro laipsnį, be to, buvęs priimtas Karališkojo Londono draugijon. 1935 m. jis persikėlė į TSRS ir buvęs paskirtas fizikos mokslų instituto direktoriumi. Paskui priimtas į TSRS Mokslų Akademiją, o pagaliau 1946 m. sausio 1 d., tuo pačiu metu kaip ir Stalinui, jam suteiktas Socialistinio darbo herojaus titulas. Nors ir žinoma, - kaip toliau laikraštis rašo, - kas to mokslininko pasiekte teoretinėje plotmėje, tačiau niekas negali pasakyti, kas pasiekte praktinėje atominės energijos tyrime srityje. Į Žukovo armijos rankas esą patekę vokiečių atominiai įrengimai danų Bornholmo saloje. Esą žinoma, kad karo metu ~~xxxxxx~~ kalbamojo mokslininko panaudojimui pietiniame Kaukaze buvusi įsteigta atominė stotis. Patirta, kad sovietai Urale esą pastatę tikrą miestą, pavadintą Atomgrad, kuriame dirbą dešimtys tūkstančių darbininkų. Tas mokslininkas ten vadovaujas darbui. Ar jis būtų suradęs atominės bombos gamybos procedūrą? Anglų ir amerikiečių mokslininkai Chadwick, Cockroft, Lawrence, kurie pažįsta Kapitzą, tuo nesabejoja. Manoma, kad jei TSRS dar ir neturėtų atominės bombos, tai per 1-2 metus turės.

- Kaip Šveicarijos radijas praneša, Londone vykstanti 16 valstybių aviacijos konferencija, kuri turinti tikslą pademonstruoti naujais aviacijos pažangos laimėjimus.

VIETOS ŽINIOS

- Rytoj 15 val. c.bendrabučio salėje įvyksta reikšmingas mūsų kolonijos susirinkimas, kuriame turėsime išrinkti atstovus į visuotinąją Lietuvos Tremtinių Bendruomenės suvažiavimą, taip pat ir į apygardos suvažiavimą Munchene. Susirinkime įvyks ir persiorganizavimas pagal LTB statutą. Be to, bus aptarti ir kiti aktualūs reikalai.

- Rinkikai, eidami į susirinkimą, prašomi pasiimti asmens dokumentus. Balsavimo kortelės bus išduodamos prie įėjimo į salę nuo 14,30 iki 15,30 val. Komptene ir apylinkėj yra 924 Komitete išregistruvę lietuviai, turintieji rinkikų teisę. Susirinkimas bus teisėtas, jei dalyvaus jame absoliutinė rinkikų dauguma. 15 val. nesusirinkus kvorumui, 16 val. ten pat įvyks kitas tuo pačiu reikalu susirinkimas, kuris pagal LTB statutą bus laikomas teisėtu susirinkus bet kuriam rinkikų skaičiui. Tuo atveju balsavimo kortelės būtų išduodamos iki 16 val.

Ligi šios dienos 12 val. Rinkimų Komisijai jau pasiūlyta šie kandidatai, - kiekvienas pasirašytas 20 rinkikų, - atstovų rinkimams: kun.J.Panavas, C.Gurdokas - apie 10 val., paskui dipl.inž. J.Kizlaitis, plk.Tautvilas ir dipl.inž.K.Pabedinskas. Laukiama dar daugiau kandidatų pateikiant. Jūs galima dar paduoti Rinkimų Komisijai rytoj c.bendr.41 kamb./policijoje/ 10-12 val.

- Šiandien 18-val. c.bendr.salėje per literatūrinę popietę bus paskaita apie K.Bradūno "Svetimąją Tėvą". Po programos įvyksiančiuose šokiuose gros juoslavų kapela.

- Vakar Vytauto bendr.stalo teniso sporto salėje buvo mūsų kolonijos skautų tunto iškilminga sueiga šešrių metų visų pasaulio skautų šefo Baden Powell mirties sukaččiai paminėti. Be to, vakar buvo tradicinė skautų susikaupimo diena. 4.Radžius iš tuntininko pareigų pasitraukęs perėjo į skautų spaudos skyrių, o naujuoju tuntininku paskirtas kpt.Urbutis.

- Neužmirškime, kad pirmadienį /II.25/ c.bendr.salėje registruojami dainininkai mūsų meno ansambliai: 16 val. vyrai ir 17 val. moterys. Kiekvienas ateidamas turėtų pasirinkti padainuoti kokią nors sau žinomą liaudies ar šlaip dainelę.

- Visi naujai atsikėlusieji į mūsų stovyklą gyventojai ir joje apsigyvenę privalo tuojau atvykti į ambulatoriją patikrinti savo sveikatos. Toks bendras yra Unros potvarkis. Asmenys, kurie raupų skiepai yra prigiję /prisiėmę/, privalo apie tai pranešti ambulatorijai iki š.m.vasario 26 d. / antradienį/.

- Valgykloje, kuri turėtų pradėti veikti mūsų bendrabutyje nuo vasario 26-28 d., kasdien turės dirbti 26 nuolatiniai ir 9 skiriami darbininkai. Apie valgyklą bus pranešimas rytoj per susirinkimą.

SPORTAS

- Vasario 20-d. Munchene buvo neoficialios krepšinio rungtynės Lietuva-Latvija. Latvijai atstovavo šiuo metu sukoncentruota buv. Latvijos krepšinio rinktinė Lābecke, o Lietuvos pusę gynė kompteniškiai krepšininkai. Po atkaklios ir sunkios kovos laimėjo mūsų krepšininkai pasekme 46:40 /19:16/. Mūsų krepšius įmetė - Norkus I 17, Norkus II 12, Puzinskas 7, Andrulis II 4, Bagdonas ir Grybauskas po 3.

Munchenas prieš Latvius pralaimėjo pasekme 31:27 /13:13/.

- Bavarijos pirmenybių rungtynėse Lietuvos II prieš vok."Turnbund" laimėjo pasekme 69:30 /27:16/.

- Per draugiškas krepšinio rungtynes tarp Kompteno latvių ir mūsų gimnazijos vakar gražiai laimėjo mūsų krepšininkai pasekme 54:47 /31:21/.